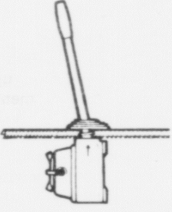

PIASTIMO

Hondlensi-
pumpur

Handilsvirkíð
Hörn
postboks 1117
2300 Tórshavn

**MYNT-
VASK**

Jónas
Broncksgøta 34

Opið: kl. 7—21
leygardag: 7—18

**Fylg við,
hvat hendir
— les
SOSIALIN**

KJARTAN
DALSGAARD

**TØNGINAR
UMBODS
SALA**

HOVINGARVEGUR 4
TLF 152 22

IMAMMUT

ÚLPURNAR

HOPO Tórshavn tlf. 14707
HOPO Klaksvík tlf. 56544

FØROYSK
FRAMLEIÐSLA

Pf. Sjóklæðnavirkið
Klaksvík

Fiskeriimperialismen udmærker sig ved total hensynsløshed

sjónarmið

Ídag

Karl Nolsøe, búskaparfrøðingur

Í Sjónarmiðnum, sum eisini er sent til danskt dagblað, visir Karl Nolsøe á, at áhugamálið hjá fiskivinnutjóðunum í Nordatlantshavi er at tryggja sitt tilverugrundarlag, og tí má fiskeriimperialisman troðkast aftur til sjóumráði hjá viðkomandi londum

Nordatlanten er lavtryk, orkaner og fisk í manges bevidsthed og strid indenfor EF om fordeling af fiskemængder og rettigheder i dette og tilgrænsende farvande.

Forhandlingerne om Nordatlantens fisk udtrykker vilje til fortsættelse af århundreders udplyndring og røverpolitik overfor områdets små nationers eksistensgrundlag.

Fiskeriimperialismen udmærker sig fremfor andre former for imperialismen ved sin usminkede totale hensynsløshed.

Den efterlader sig absolut intet, der kan bruges af de lokale beboere, kun ødelagte fiskefelter og decimerede bestande.

Det gælder maximal fangst og kortsigtet profit.

Europæiske dybhavsflåder kom med deres mere effektive kapitalapparat og teknik, tog hvad de kunne uden humane hensyn, tvang lokale fiskere ud af deres egne farvande og til at opsege alt fjernere felter, som rovere endnu ikke havde ødelagt eller nået.

Det var en desperat kamp mod overvældende overmagt, kamp for individuel og national overlevelse.

Fiskeriterritoriernes udvikelse efter flere torskkrige

bedrer situationen for havets nationer, der dog stadig udsættes for imperialistiske krav og udpresning.

Island er den eneste suveræne nordatlantiske nation, medens Færøerne og Grønland endnu er inde i frigørelsesprocesser, hvis endelige sigte er opnåelse af fuld selvstændighed og uafhængighed.

Geografisk beliggenhed, fysisk miljø, eksistensbetingelser og forudsætninger er fælles for de tre lande.

Et reelt fællesskab, som regel af uformel og tavs karakter, betinget af indlysende fælles interesser, er under udvikling. Deres samarbejde tilsigter etablering af et fælles fiskeri og virkeområde på tværs af Nordatlanten fra Davis strædet i Vest til Færøerne i Øst, fra Jan Mayen i Nord til Rock All i Syd.

Virkeliggørelse af denne målsætning vil sikre disse nationers eksistensgrundlag og fiskeri imod temporære og lokale udsving i bestand og fangst, geografisk krisesikre dem.

Den europæiske fiskeriimperialisme skal trænges ud og tilbage til egne farvande.

Det fælles nordatlantiske

område vil være så betydningsfuldt for europæisk fiskeforsyning, at de nordlige fiskerinationer vil kunne influere på markedets tilførsler og priser, samtidig som de vil have muligheder for at føre langsigtet fiskeripolitik.

Arbejdet med at etablere det fælles fiskeriområde har konsekvenser i form af dannelsen af samarbejdsmønstre og aftaler, der tenderer mod fælles politiske institutioner, muligvis engang resulterende i former for løskonfederation.

I områdets yderkanter er der andre små nationer med de samme erfaringer med hensyn til europæisk fiskeriimperialisme, Shetland, Orkney, Island og New Foundland.

Disse vil føle sig tiltrukket af det etablerede område, dets samarbejdsformer og resultater.

Bestemt af geografisk miljø og fiskerimuligheder vil disse lande have interesse af at være med til at etablere og udbygge nordatlantisk fællesskab indenfor økonomi, samfærdsel, uddannelse og kultur, indenfor alle menneskelige relationer.

Fælles for dem er, at de intet militær har eller muligheder derfor, ønsket om at

leve i fred og at være udenfor væbnede konflikter.

Det store befolkningsflertal er imod enhver form for militær, militære baser og militær stationering.

Virkeliggørelsen af deres nordatlantiske fælles hav vil i realiteten være etablering af et reelt fredens hav på tværs af Nordatlanten.

Dets udstrækning vil modvirke opståen af konflikt-situationer ved at lægge afstand mellem supermagternes flåder og militærbaser.

Det videre perspektiv vil være dannelsen af et nordisk fredsområde fra den finske bugt til Davis strædet, fra Svalbard til Bornholm.

Disse tankers og tendensers fulde virkeliggørelse tager tid og vil møde modstand og vil have supermagternes egeninteresse og accept som forudsætning.

De er udtryk for reelle pågående handlinger og tendenser, der virkeliggøres under forudsætning af, at de fremføres sådan, at folkelig opbakning og politisk styrke opnås gennem appel til fantasi og brede fredssøsker.

Karl Nolsøe

Politikkur og eirindaley st Emmufiskari

Mikumorgunin 18. maí hoyrði eg í útvarpinum, at landsstýrið hevði lagt fyrí tingið mál um veðhald fyrí 15 milliónir krónur til Skála Skipasmiðju. Eg skal ikki gera nakra viðmerking til hetta. Tað sum undrar ein stórliga er, at fyrí bert umleið viku síðani víðtók lögtingið, eftir uppskoti frá landsstýrinum, víð stórum meiriluta at veðhald fyrí lani til byggjan av skipasmiðju í Vági fyrí 16—20 milliónir krónur.

Hesum máli fylgdi eg nakað víð í, tí tað hevur sjálvandi mín áhuga at vita, hvat ið fer fram á

hesum øki, og tað serliga víð almennum stuði til at kappast víð okkum aðrar, ið higartil hava roynt at klára okkum sjálvar og svara hvørjum sitt.

Hvørjar kanningar hevur landsstýrið gjørt um tørv, rakstur, nóg mikið av arbeiðskraft o.s.v.? Eg kann svara fyrí okkum, at vit frá fyrst í oktober til fyrst í januar lógu so gott sum púra stillir, og stóru partur av fólkinum var heima vegna ov lítið arbeiði.

Eg var í lögtinginum og lurtaði eftir í víðgerð av hesum máli. Har var høvuðsgrundin — skil tað

hvor ið vil — at játta lán, tí virkið var 70 ára gamalt. Eg kann lata tingmenn vita, at skipasmiðjan á Tvøroyri er frá 1894 og sostatt 89 ár. Eftir hesum mugu teir fáa minst 25 milliónir.

Nei, her býr bert eitt undir, her er bert ein grundgeving, her er bert ein kanning, og hon er at bjarga stemmum til tingmenn. Fyrst hevur Óve játtað úr menningargrunninum, (eg eri ikki heilt vissur í, at tað er eftir reglugerð grunnins). Hetta kann Flemming Mikkelsen ikki lata sita á sær, nei hann fær beinan-

vegin Paula og Eilif at hjálpa sær og víð teimum allar sambandsmenn. Fólkaflókkurin ger sum ikki eina ferð víð formanninum á odda — ullinta stoðu — teir stemma helvtin fyrí og helvtin imóti. Løgtingsformaðurin grannskoðari. Løgmaður grannskoðari. Hava teir ikki skil fyrí øðrum, skuldi ein trúð og væntað, at teir høvdu skil fyrí tølum og vóru eitt sindur varnir víð nýtslu av peningi skattaborgaranna, men so sýnist ikki at vera.

Poul Mohr

